การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของเทศบาลเมืองนครปฐม

ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙

จัดทำโดย
หน่วยตรวจสอบภายใน

เทศบาลเมืองนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

https://nptm.go.th/

คำนำ

เทศบาลเมืองนครปฐมให้ความสำคัญกับการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล หลักความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยมุ่งส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน อันจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการ แนวทาง และกลไกในการป้องกัน ควบคุม และลดโอกาสการเกิดความเสี่ยงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

ในการประเมินครั้งนี้ เทศบาลเมืองนครปฐมได้ดำเนินการคัดเลือกกระบวนงานที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง ประเมินระดับความเสี่ยง และจัดทำมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและลดโอกาสการเกิดการทุจริต ตลอดจนยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

เทศบาลเมืองนครปฐมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฉบับนี้ จะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน และส่งเสริมให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และปราศจากการทุจริตอย่างยั่งยืน

หน่วยตรวจสอบภายใน
เทศบาลเมืองนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๑

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร ๑

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๑

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต ๒

๕. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๒

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๖

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนงานของโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต ๖

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ๖

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๗

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ๙

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ๑๐

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลเมืองนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่ พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะ เป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้ใช้ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้ <u>องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment)</u>

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิผล

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การคัดเลือกกระบวนงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนงานซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยง การทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐาน หรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่ คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริต ด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงาน ในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มี จิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนงานใดมาจัดทำแผน บริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนงานนั้นมาระบุรายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการ ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐ เข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนงานหรือโครงการ (Risk Owners) และ ตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

➢ **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

➢ **ผลกระทบ (Impact)** การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความ เสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน ในคู่มือนี้เป็นเพียงตัวอย่างในการกำหนดเกณฑ์ โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งนี้หน่วยงานต้องเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามความ เหมาะสมของกระบวนงานหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนงานแล้ว หลังจากนั้น หน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนน ความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยง การทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

<u>ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต</u>

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยง การทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความ คุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย ทั้งนี้ หน่วยงานจะต้องนำเสนอมาตรการในการป้องกันหรือควบคุมความเสี่ยง ได้แก่ แนวทางหรือวิธีการที่จะลดโอกาสความเสี่ยงในภารกิจการให้บริการต่าง ๆ หลังจากได้มาตรการเรียบร้อยแล้ว จึงนำมาจัดทำสรุปเป็นแผนโดยจะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสูงสุดขององค์กรและจะต้องมีการนำเข้าสู่ การประชุมระดับบริหารขององค์กร เพื่อสื่อสารให้บุคลากรในองค์กรได้รับรู้ รับทราบ หลังจากมีแผนเรียบร้อยแล้ว หลังจากที่หน่วยงานมีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตแล้ว จะต้องมีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติภายในองค์กร และจะต้องมีการรายงานมาตรการหรือความคืบหน้าในการดำเนินการ อยู่ในขั้นตอนใด ซึ่งผลการดำเนินการจะต้องมีการรายงานต่อผู้บริหารสูงสุด และจะต้องนำเข้าสู่การนำเสนอ ในที่ประชุมของหน่วยงาน พร้อมทั้งทำการเปิดเผยในเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่๑ การคัดเลือกกระบวนงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน.....เทศบาลเมืองนครปฐม.....

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ .....ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ.....

ชื่อ กระบวนงาน / โครงการ.....กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ.....

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และกำหนดราคากลาง	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะหรือราคากลางที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
๒	การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา	การใช้ดุลพินิจโดยมิชอบหรือเลือกปฏิบัติในการพิจารณาผู้เสนอราคา เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย
๓	การตรวจรับพัสดุหรือการตรวจรับงานจ้าง	การตรวจรับพัสดุหรือการจ้างไม่เป็นไปตามสัญญา แต่มีการรับรองผลการตรวจรับ
๔	การเบิกจ่ายเงินและการบริหารสัญญา	การเบิกจ่ายเงินโดยเอกสารไม่ครบถ้วน หรือเบิกจ่ายก่อนดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา
๕	การควบคุมและเก็บรักษาพัสดุ	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือการสูญหายของพัสดุเนื่องจากการควบคุมไม่รัดกุม

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือพบปัญหาบ่อยครั้งมาก
๔	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง เคยเกิดขึ้นหรือมีปัจจัยเอื้อต่อการเกิด
๓	มีโอกาสเกิดขึ้นปานกลาง อาจเกิดขึ้นได้ในบางกรณี
๒	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย มีมาตรการควบคุมอยู่แล้ว
๑	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก แทบไม่เคยเกิดขึ้นและมีระบบควบคุมที่ดี

ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อหน่วยงาน เกิดความเสียหายทางงบประมาณสูง ถูกตรวจสอบหรือดำเนินคดี และกระทบต่อภาพลักษณ์อย่างมาก
๔	ส่งผลกระทบสูง เกิดความเสียหายทางการเงินหรือชื่อเสียงของหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ
๓	ส่งผลกระทบปานกลาง ต้องแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน หรือเกิดข้อร้องเรียน
๒	ส่งผลกระทบเล็กน้อย สามารถแก้ไขได้ภายในหน่วยงาน
๑	ส่งผลกระทบน้อยมาก ไม่มีผลต่อการดำเนินงานหรือแก้ไขได้ทันที

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
1	การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และกำหนดราคากลาง	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะหรือราคากลางที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๔	๕	๒๐	สูงมาก
2	การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา	การใช้ดุลพินิจโดยมิชอบหรือเลือกปฏิบัติในการพิจารณาผู้เสนอราคา เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย	๓	๕	๑๕	สูงมาก
3	การตรวจรับพัสดุหรือการตรวจรับงานจ้าง	การตรวจรับพัสดุหรือการจ้างไม่เป็นไปตามสัญญา แต่มีการรับรองผลการตรวจรับ	๔	๕	๒๐	สูงมาก
4	การเบิกจ่ายเงินและการบริหารสัญญา	การเบิกจ่ายเงินโดยเอกสารไม่ครบถ้วน หรือเบิกจ่ายก่อนดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา	๒	๔	๘	สูง
5	การควบคุมและเก็บรักษาพัสดุ	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือการสูญหายของพัสดุเนื่องจากการควบคุมไม่รัดกุม	๒	๓	๖	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
๑	การจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และกำหนดราคากลาง	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะหรือราคากลางที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	สูงมาก	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ TOR อย่างน้อย ๓ คน ๒. สืบราคาจากหลายแหล่ง ๓. เปิดเผย TOR เพื่อรับฟังความคิดเห็นก่อนดำเนินการ	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) อย่างน้อย ๓ คน ๒. ศึกษาข้อมูลคุณลักษณะจากหลายแหล่งและไม่อ้างอิงยี่ห้อเฉพาะ ๓. สืบราคาจากผู้ประกอบการไม่น้อยกว่า ๓ ราย หรือจากแหล่งข้อมูลภาครัฐ ๔. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบที่กำหนด ๕. ให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ TOR และราคากลางก่อนอนุมัติ	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	เจ้าหน้าที่พัสดุ / คณะกรรมการกำหนด TOR	ไม่มีข้อร้องเรียนหรือข้อทักท้วงเกี่ยวกับ TOR และราคากลาง
๒	การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา	การใช้ดุลพินิจโดยมิชอบหรือเลือกปฏิบัติในการพิจารณา ผู้เสนอราคาเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย	สูงมาก	๑. กำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาอย่างชัดเจน ๒. จัดทำรายงานผลการพิจารณาเป็นลายลักษณ์อักษร ๓. ให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบก่อนอนุมัติ	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ ๒. กำหนดเกณฑ์การพิจารณาไว้ล่วงหน้าในเอกสารประกวดราคา ๓. จัดทำรายงานผลการพิจารณาพร้อมเหตุผลประกอบ ๔. จัดเก็บเอกสารหลักฐานการพิจารณาอย่างครบถ้วน ๕. เสนอผู้มีอำนาจตรวจสอบก่อนอนุมัติผล	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	คณะกรรมการพิจารณาผลจัดซื้อจัดจ้าง	ไม่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการพิจารณาผลผู้เสนอราคา

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (ต่อ)

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ									
ลำดับที่	**ขั้นตอนการดำเนินการ**	**ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต**	**ระดับความเสี่ยง**	**มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต**	**วิธีดำเนินการ**	**ระยะเวลา**	**งบประมาณ**	**ผู้รับผิดชอบ**	**ตัวชี้วัดผลสำเร็จ**
๓	การตรวจรับพัสดุหรือการตรวจรับงานจ้าง	การตรวจรับพัสดุหรือการจ้างไม่เป็นไปตามสัญญา แต่มีการรับรองผลการตรวจรับ	สูงมาก	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับไม่น้อยกว่า ๓ คน ๒. จัดทำหลักฐานภาพถ่ายและรายงานผลการตรวจรับ ๓. ผู้บริหารสุ่มตรวจการตรวจรับพัสดุ	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับไม่น้อยกว่า ๓ คน ๒. ตรวจสอบตามรายละเอียดในสัญญา ๓. จัดเก็บภาพถ่ายและหลักฐานประกอบ ๔. แจ้งแก้ไขหากพบข้อบกพร่อง ๕. ผู้บริหารสุ่มตรวจการตรวจรับ	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	ไม่พบการตรวจรับพัสดุที่ไม่เป็นไปตามสัญญา
๔	การเบิกจ่ายเงินและการบริหารสัญญา	การเบิกจ่ายเงินโดยเอกสารไม่ครบถ้วน หรือเบิกจ่ายก่อนดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา	สูง	๑. ตรวจสอบเอกสารก่อนเบิกจ่ายทุกครั้ง ๒. แยกหน้าที่ผู้ตรวจสอบและผู้อนุมัติ ๓. จัดทำ Checklist การเบิกจ่าย	๑. จัดทำ Checklist เอกสาร ๒. ตรวจสอบก่อนอนุมัติเบิกจ่ายทุกครั้ง ๓. แยกหน้าที่ผู้ตรวจสอบและผู้อนุมัติ ๔. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบก่อนอนุมัติ ๕. จัดเก็บเอกสารเพื่อการตรวจสอบย้อนหลัง	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	งานการเงินและบัญชี	ไม่พบข้อทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (ต่อ)

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ									
ลำดับที่	**ขั้นตอนการดำเนินการ**	**ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต**	**ระดับความเสี่ยง**	**มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต**	**วิธีดำเนินการ**	**ระยะเวลา**	**งบประมาณ**	**ผู้รับผิดชอบ**	**ตัวชี้วัดผลสำเร็จ**
๕	การควบคุมและเก็บรักษาพัสดุ	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตน	ปานกลาง	ควบคุมการใช้ทรัพย์สินของราชการ	๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน ๒. ตรวจสอบพัสดุประจำปี ๓. กำหนดผู้รับผิดชอบทรัพย์สิน ๔. รายงานกรณีสูญหายหรือชำรุดทันที ๕. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	เจ้าหน้าที่พัสดุ / ผู้ดูแลทรัพย์สิน	ไม่พบกรณีนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตน

ชื่อ - สกุล ..... (ผู้จัดทำ/ผู้ปฏิบัติ)
(นางชญาภิดา อัครเภตานนท์)
ตำแหน่ง.....นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ.....

ชื่อ - สกุล ..... (หัวหน้าผู้จัดทำ)
(นายณัทพงศ์ ถ้ำเพชร์)
ตำแหน่ง.....นายกเทศมนตรีเมืองนครปฐม.....

หน่วยตรวจสอบภายใน

เทศบาลเมืองนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

https://nptm.go.th/